

Иван Вазов
Репетиция

Третият акт на драмата се изигра при ръкопляскането на публиката. Четвъртият, който беше най-важният, пълен с много движение и критически ситуации, щеше да се почне след един четвърт. Извътре сцената, при спусната завеса, с голям тропот променяха декорацията: трябваше да представят един площад в Севилла... При изхлузените кулиси, до ламбата, натрупани актьорите: едни с книги в ръка, преговаряйки за последен път ролята си, други – улисани в шумни приказки, в които често пробиваха раздразнени ноти. Скоро глъчката сдоби остър характер.

– Аз пък те съветвам, Бартович – казваше един дълъг, бледолик актьор, облечен във вехтък средновековен костюм, с някаква чудата капела с перо на главата – да пазиш приличие и да не си позволяваш много...

– Това е ролята, господин Влъхвов; ролята ми предписва нежност и аз постъпвам нежно... На сцената доде сме, ти трябва да забравиш, че си мъж на Даринка; тя е само дъщеря на Дон Фернандеца, а аз съм неин любовник. Тебе ти стига, дето си цар... Всеки ролята си... – отговаряше един нисък, рус, грапав момък, облечен също с костюм на испански гранд, с лице нацапано с дебел пласт белило и пудра.

– Нежност-нежност – подземаше царят, – но защо я прегръщаш истинската? Ти даже веднъж я цалуна по ухото, Даринка се дръпна, а ти искаше по устата! Забранявам ти, господине!

И царят доби свиреп вид.

– Бартович – обърна се към испанския гранд един друг актьор, който изпълняваше службата и на режисьор, – на сцената подобни движения, които показват нежност, любов и пр., се правят присторени... Ти само показваш вид, че прегръщаш, а в същност не се долепаш... Влъхвов има право.

– Разумява се, разумява се: „На голо шега не бива“ – обади се отгътък един друг глас.

Бартович изглежда презрително режисьора.

– Моля, урок не ща... Ти когато отиваше, аз се връщах... Колкото за в мимиката, господине, там аз съм гений.

Режисьорът погледна съжалително „гения“ и, без да му възрази, обърна се към царя:

– Влъхвов, и на тебе позволи да ти направя една нужна бележка. Защо гледаш в сцената така кръвнишки? Гледай, напротив, ухилено, усмихнато. Тъй ти следва.

– Аз знам, знам хубаво... Но тури се на моето място, когато този будала си позволява да прави скандали пред публиката.

– Млък, че ти изпивам кръвта! – изкряска Бартович и цял позеленя даже през белилото си.

– Не ревете там толкова като магарета, почтени господа! – обади се един друг дебел испанец, около когото владееше една лека атмосфера от винена миризма...

– Дигобайчев! – забележи режисьорът на носителя на винената атмосфера. – Ти, я прочети си още веднъж репликите... Ти одеве, без да слушаш суфльора, приказваше работи, които хич няма в ролята ти... Нямах право да съчиняваш.

– Ти, господине, още трябва да ме похвалиш, че не се смущавам като папин, а ми тече из устата.

– Па остави турските. Драмата е из испанския живот, а ти: „динини иманънъ!“ Какви са тия читашки псувни?

– А кому ръкопляска публиката? – попита Дигобайчев гордо.

– Тя ти ръкоплеска, че я размиваш – озова се един актьор, облечен в расо на инквизитор; – смеят му се, а той изляза с червената си муцуна и се кланя, кланя... – И инквизиторът си изкриви лицето карикатурно.

– Бре, нищожно животно, тебе кой те пита бръснат ли е владиката? – изрева Дигобайчев и се спусна с юмрук към инквизитора.

– Господа! – викаше режисьорът към двамата. Но в същия миг от другата страна царят и испанският гранд се счепкаха и се уловиха за косите; при тоя сигнал ратоборният жар зарази и останалите. Уловиха се с юмурици и с плесници инквизиторът и Дигобайчев, като увлякоха в борбата и ония, които преговаряха. Сякаш че демон някой влезна в телата на актьорите. Всичките ядове, зависти, злъчки на наранени самолюбия, накупели в гърдите им един против други, сега избухнаха в бесен неудържим бой. В продължение на една минута из кулисите и из сцената плющяха само удари от бушници и столове, размесени от псувни и от писъците на актрисите, затекли се да разтърват мъжете си или да им помагат в борбата.

В залата всичкият тоя смесен шум привлече вниманието. Публиката впери очи към завесата, тя искаше да разгадае какво произхождаше оттатък. Някои затропаха с крака.

– Това не първи път бива с нашите господа актьори – обърна се към другите един прекарал господин с простодушно лице, бузесто и с побелели бакенбарди; – не си учат навреме ролите, ами в антрактите все, пред самото излизане. Сега правят репетиция сбиването на тълпата в Севилла... Барем по-ниско.

В това време през дупката на завесата едно око погледна към

Репетиция

оркестъра и чу се глас:

– Музика!

Оркестърът гръмна и заглуши шума от репетицията.

КРАЙ

Източник: Словото
Набиране: Надежда Владимирова

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3792>]